

Postupak dobivanja eko znaka

Kontrola i certifikacija proizvoda

Ana Marušić Lisac, dipl. ing. agr.
Društvo kemičara i tehnologa Koprivnica, 26.04.2017.

Biotechnicon

- osnovan 1997. u Splitu
- od 2003. nadzorna stanica za ekološku poljoprivredu
- od 2006. certifikacijsko tijelo za oznake podrijetla
- akreditacija po HRN EN 17065 kod HAA
- kontrola kod korištenja žigova regionalnih oznaka i oznaka kvalitete
- 9 stalno zaposlenih
- uredi u Splitu i Zagrebu
- član IFOAM-a od 1999. godine

Definiranje ekološke proizvodnje

- osnovna je svrha ekološke proizvodnje zaštita zdravlja i života ljudi, zaštita prirode i okoliša i zaštita potrošača
- cilj je isključiti ili staviti pod puni nadzor:
  - mineralna gnojiva i pesticide (klorirani ugljikovodici, organski fosfati i karbamati)
  - poliklorirane bifenile
  - atrazinske herbicide
  - teške metale i potencijalno toksične elemente

Definiranje ekološke proizvodnje

- biostimulatore (hormonski preparati i tireostatici)
- lijekove (antibiotici, sulfonamidi i druga kemoterapeutska sredstva u veterini)
- nitrate i nitrite
- sjemenski, odnosno sadni materijal proizveden na konvencionalan način
- genetički modificirane organizme (biljne i životinjske)
- prijelazno razdoblje

Postupak

- prijava u sustav
  - zahtjev za certifikaciju ekoloških proizvoda
  - podaci o proizvodnji i povijesti gospodarstva/parcela
- ugovaranje
  - ponuda
  - ugovor
- terenska kontrola
  - zapisnik
- kontinuitet kontrole: terenski i dokumentacijski
- certifikat

Prethodni koraci

- upoznati se s načelima ekološke proizvodnje i prepoznati se u njima
- procijeniti specifičnosti svoje proizvodnje, parcela, kultura i prikladnost za ekološki način proizvodnje
- procijeniti tržišni aspekt
- potražiti i primijeniti potrebno znanje

U kontinuitetu

- pratiti primjenjivu regulativu
- pratiti nova saznanja u proizvodnji, sredstvima za zaštitu bilja, gnojivima, sjemenu,...
- pratiti nove metode proizvodnje
- povezati se s drugim proizvođačima u udruženja, razmjenjivati iskustva
- zabilježavati vlastita i tuđa iskustva, donositi zaključke
- pratiti tržište, trendove,...
- u kontinuitetu se educirati

Elementi certifikacije

1. neovisna treća strana
  - certifikacijsko tijelo, potvrđuje sukladnost
  - ovlaštenje za rad i akreditacija
2. tehnička specifikacija
  - sukladnost s čim? Dokumentirani zahtjevi
  - regulativa EU i RH
3. sustav certifikacije
  - način rada, shema certifikacije, ugovaranje
  - načelo jednake vrijednosti ugovorenih strana

Certifikacijsko tijelo

- ovlaštenje za rad i nadzor nadležnog tijela
- akreditacija prema međunarodnoj normi 17065 potvrđuje da certifikacijsko tijelo radi kompetentno, dosljedno i nepristrano
- standardizirani postupci
- razumljiva i transparentna korespondencija
- kvalificirano odlučivanje
- ne smije sudjelovati u savjetovanju subjekata

Kontrola

- certifikacija podržava vjerodostojnost proizvoda i njihovu kvalitetu, jer uključuje prethodne i kontinuirane kontrolne aktivnosti
- za certificirane proizvode jamči Ministarstvo poljoprivrede
- tehnike kontrole:
  - terenska kontrola (vizualna)
  - dokumentacijska kontrola
  - kontrola laboratorijskih analiza i nalaza
- metode kontrole

Procjena rizika

- svaka parcela i svako gospodarstvo se ocjenjuje na rizik
- kriteriji za ocjenu rizika
  - upotreba nedozvoljenih inputa
  - zamjena ekoloških i neekoloških proizvoda
  - plasman neekoloških proizvoda pod ekološke
  - kontaminacija nedozvoljenim tvarima
  - ...
- vođenje postupka kontrole i certifikacije transparentno i efikasno

Stručna kontrola

- kontinuirana komunikacija i suradnja s kontrolnim tijelom
- terenska kontrola u vegetaciji, najmanje jednom godišnje
- kontrola otklona utvrđenih odstupanja
- pravovremena dostava dokumentacije gospodarstva/knjige polja
- uzorkovanje i provedba analiza i kontrola analitičkih izvještaja

Označavanje

- obavezno korištenje znaka EU
- znak su odobrili potrošači u kampanji preko interneta
- nacionalni znakovi

Elementi sustava

- prijelazno razdoblje
- različiti standardi i regulative
- ograničenost proizvoda koji se certificiraju
- razine rezidua

Kontrola i certifikacija

- kontrola je utvrđivanje zatečenog stanja, a certifikacija pokazuje usustavljenost takvog načina rada
- kontrolor nema ovlasti izdati ili ne izdati certifikat
- važnost kvalitetne i konstruktivne međusobne komunikacije
- preventivno djelovanje s ciljem sukladnosti

Certifikacija proizvoda

- cilj kontrolnih i certifikacijskih postupaka je dobiti ispravan proizvod
- ujednačavanje i otvaranje tržišta
- izgradnja povjerenja kod kupaca i na tržištu
- izgradnja vjerodostojnosti i neprobojnosti sustava
- transparentno i pravedno sankcioniranje
- postizanje i održavanje kvalitete ekoloških proizvoda

Pitanja, prijedlozi, diskusija,...

Ana Marušić Lisac, dipl. ing. agr.
marusic@biotechnicon.hr

Izvor: Europska komisija, Organic farming, 2014.